

Z OBRAZNÉHO PÍSMĀ JANOVY APOKALYPSY

RUDOLF STEINER

II. ČÁST

GA 104 a

Zvláštní vývoj lidského Já v době pobytu na Zemi. Nejdůležitějším impulsem pro vývoj Já byla Kristova událost. Éterická hlava se přesunula do fyzického mozku. Devíticenná bytost člověka. Transformace vyšších článků lidské bytosti prostřednictvím Já. Proč autor Apokalypsy vypráví tajemství celého vývoje jazykem, kterému široká veřejnost tak málo rozumí.

maloročník

DVANÁCTÁ PŘEDNÁŠKA
Kristiania, 21. května 1909

Nemůžeme probrat vše, co je třeba říci v souvislosti s Apokalypsou, protože jinak bychom o tom museli mluvit celé roky. Proto se tyto přednášky mohou týkat pouze jakéhosi nástinu a několika vysvětlení, která nám mohou pomoci pochopit toto obrovské dílo. Dnes chceme upozornit na několik obzvláště důležitých věcí. Nejprve se musíme vrátit k individuální otázce lidského vývoje.

Mezi atlantskou katastrofou a velkou válkou všech proti všem má každé období svůj zvláštní úkol pro náš vývoj. Člověk v novém vtělení nikdy nemá stejný úkol jako v předchozím životě. Od inkarnace k inkarnaci mu přicházejí nové úkoly, a tak toto poatlantské období vývoje působí na člověka zvláštním způsobem. Pozemská doba je tu proto, aby se stal člověk vhodným pro rozvoj lidského Já zvláštním způsobem. V poslední třetině atlantského období dostal člověk první impuls k tomu, aby své Já, které bylo v prvním zárodku, přivedl do fyzické hlavy. Nejdůležitějším impulsem však byla událost na Golgotě. Všechny předchozí epochy ho však neustále připravovaly. Podíváme-li se zpět do poslední třetiny vývoje Atlantidy, vidíme, jak se tehdy určitý bod v éterické hlavě a ve fyzické hlavě neshodovaly, zatímco dnes je éterické tělo hlavy přibližně stejné jako hlava fyzická. Díky tomu si člověk postupně vytvořil své Já. Všechny ostatní atlantský vývoj sloužil k tomu, aby se člověk mohl stát skutečným nositelem Já. Dokonce ještě v posledním období atlantské kultury byl mozek poměrně měkký, asi jako hydrocefalus, který se jako atavistické dědictví vyskytuje dodnes. Teprve pohybem éterické hlavy se mohl fyzický mozek dostatečně upevnit. I když byla ve starém indickém období už éterická hlava zcela uvnitř fyzické hlavy, nemohla být tato hlava ještě dokonalým nositelem Já. Proto starý Ind toužil po duchovním světě a musel se vzdělávat, aby se v něm jeho Já mohlo postupně rozvíjet.

Lidská bytost se skládá především ze čtyř částí: z fyzického těla, éterického těla, astrálního těla a Já. Ale pokud se chceme podrobněji zabývat poatlantským vývojem, musíme vzít v úvahu devítičlennou bytost člo-

veka. To je rozdíl mezi orientálními a severskými mysterijními naukami. Já nyní pracuje na přeměně astrálního těla v manas neboli duchovní Já, éterického těla v budhi neboli životního ducha a fyzického těla v atma, duchovního člověka - a to prostřednictvím dechu. Já tak transformuje astrální tělo, éterické tělo a fyzické tělo. Než se to však může stát vědomě, musí se to dít s pomocí vyšších bytostí.

Dnes se tato vědomá práce odehrává pouze v mysterijních školách, ve školách zasvěcení. Například v poslední třetině atlantského období bylo fyzické tělo pouze nevědomě transformováno do té míry, že se mohlo stát nositelem Já. To, co se takto v astrálním těle vytvořilo touto proměnou, se nazývá duše citivá, éterické tělo, které se takto transformovalo, je duše rozumová a fyzické tělo, které se takto nevědomě transformovalo, je duše vědomá. A teprve potom, až člověk rozvine duši vědomou, může se do něj postupně, byť zpočátku nevědomě, propracovat duchovní Já.

V kulturních epochách našeho pozemského vývoje se mañas postupně rozvíjí a vstupuje do astrálního těla. Duše vědomá, která byla připravena v poslední třetině atlantského období, musí být v dalších kulturních epochách znovu proměněna principem Jahve-Krista.

Ve staroindickém období je éterické tělo prostoupeno Já, které tehdy vstoupilo do člověka; v perském období Já proniklo do astrálního těla; v egyptském období prostoupilo duši citivou; v řecko-latinském období duši rozumovou; v naší kultuře duši vědomou; ve „filadelfském“ období prostoupí duchovní Já neboli manas. Pak lidé, kteří se díky theosoficko- -spirituálním naukám stali schopnými rozpoznat Krista, ho budou moci spatřit v nové formě existence, v jeho jemném éterickém těle, neboť on znovu přijde. Prostřednictvím moudrosti, prostřednictvím theosofie, je Já vzděláváno takovým způsobem, že přijme manas neboli duchovní Já a bude schopno znovu rozpoznat Krista. Theosofické učení nebylo dáno lidstvu proto, aby agitovalo pro theosofii, ale proto, že to bylo nutné.

V období, které představuje sedm pečeti, se nyní v důsledku rostoucího materialismu objeví něco jako meteorický déšť a další lidé se povznesou do duchovního stavu. To, co oduševnělí lidé získali v naší po- atlantské kultuře, pronikne hluboko do jejich nitra. Když se v období šesté pečeti vše, co má člověk v duši, tj. cit, porozumění a chápání, rozpadne a duše vědomá bude zapracována do ostatních článků, pak člověk

dosáhne schopnosti vytvořit otisk svého nitra v gestech, rysech, v celém svém životě tím, že pracoval na svém vývoji ve čtvrtém, pátém, šestém období v epoše pečeti, a to pronikáním těchto tří duševních sil - duše citivé, rozumové a vědomé — a stane se schopným přijmout maňas.

Když člověk skutečně projde celým cyklem, takže nic nezbylo, nazývá se to v okultismu nula. Lidé tedy proniknou trojku čtyřkou. Pro další období je tento průnik trojky čtyřkou vyjádřen vynásobením trojky čtyřkou; prošli třemi cykly, tj. přes 3 nuly. To je vyjádřeno takto: 12 se třemi nulami: 12 000. „A viděl jsem jiného anděla vystupujícího od Východu, který měl pečeť živého Boha a volal mocným hlasem na čtyři anděly, jimž bylo dáno škodit zemi a moři, řka: Neubližujte zemi ani moři ani stromům, dokud neoznačíme pečeti služebníky Boží na čele. A slyšel jsem počet pečeti označených, sto čtyřicet čtyři tisíce označených ze všech kmenů synů Izraele: z kmene Judova dvanáct tisíc označených, z kmene Rubenova dvanáct tisíc označených...“ (Zj 7, 2—5). Různé skupiny lidí, kteří dospěli ke zralosti, jsou nyní ve filadelfské církvi spojeny v bratrství, protože jedna duše soucítí s druhou. Všichni ti, kteří se oddělili od různých skupin, se nyní mohou rozmnožit dohromady, protože budou žít jeden v druhém tak, že si nebudou navzájem překážet, že duše bude působit v jiné duši: dvanáctkrát 12 000, to dává číslo 144 000.

To jsou ti, kteří budou tvořit lidskou společnost v období šesté pečeti. Autor Apokalypsy zná tajemství celého vývoje a sděluje je jazykem tak málo srozumitelným široké veřejnosti, protože právě vynaložením sil na proniknutí do tajemství budou lidé schopni rozvinout duši vědomou.

To, co je dnes prezentováno jako theosofie, je vhodné pro současnou epochu. V pozdějších dobách se objeví zcela jiná forma moudrosti. Duše, které se dnes připravují tím, že se věnují theosofii, přijmou v příštím věku nové formy moudrosti. To, co je dnes exoterickou kulturou, bylo ve starověku mysterijní moudrostí.

Ve všech starověkých mystériích existovala závěrečná fáze, v níž žák prožíval mystérium Golgoty. Tak rakev, v níž žák prožil ukřižování, pohřbení a poté vzkříšení, dostala podobu kříže. Od mystéria Golgoty se tato skutečnost stala exoterickou. Konzervativní mysl se vždy brání esoterickému bytí. Esoterické se musí stát exoterickým. Kristus byl tedy považován za toho, kdo přináší esoteriku. A vždy, když přijde čas, je

třeba esoterické vynést na veřejnost. Pokud jsme mohli sledovat autora Apokalypsy, kde mluvil ke svým žákům, mohli jsme všichni slyšet to, co k nám promlouvá dnes.

V době, kdy bude rozlomena šestá pečeť, se objeví dvanáct osob a stejně tak v šestém stavu dojde ke ztrestání „velké nevěstky babylonské“. V tomto šestém stavu Země zopakuje saturnskou, sluneční a měsíční Zemi a také vlastní stav Země, jupiterskou Zemi a nakonec bude mít za sebou pět rund venušské Země. Pak přijde šestý stav, ale pro vyvolené to ještě není vulkánský stav. Proto se říká: „Pět jich padlo“ - a to, co se zachovalo jako zbytek: - „jeden kraluje“ - a sedmý: - „jeden ještě nepřišel“ (Zj 17, 10). Vidíme tedy, jak se ve výrociích autora Apokalypsy objevuje theosofie.

Ale ti, kteří se v době venušské Země ukázali jako nezralí, kteří se ocitli pod nadvládou Sorata, se nyní musí oddělit na zvláštní zemské těleso, zatímco ostatních sedm sestupuje dolů a opět stoupá vzhůru. Takto odpadá Soratova kolonie. Černí mágové obývají tuto osmou sféru, která jde vlevo, a zvíře do ní pojímá vše, co odpadlo: to je osmý stav. V Apokalypse tak můžeme najít všechny theosofické nauky.

Čím více lidé postupují, tím více síly je třeba ke spiritualizaci těch, kteří zůstávají pozadu. Proto jsou povoláni ti, kdo jsou hluboce zasvěceni, Mojžíš a Eliáš, neboť tam je zapotřebí velkých sil. Byli již hluboce zasvěceni, a proto mohou v té vzdálené budoucnosti stát tak vysoko, že mohou působit zvláštním způsobem. Karma je však zákon, jemuž podléhají všichni, a proto ti, kdo byli zasvěceni před událostí na Golgotě, musí dohnat následující: Tři a půl dne, během nichž byl starý zasvěcenec zasvěcen, odpadly z jeho vývoje. Během těchto tří a půl dne musel zasvěcenec opustit své tělo. Já tedy nemohlo v těchto dnech pracovat na přeměně svého fyzického, éterického a astrálního těla. Proto musí během tří a půl dne v budoucnosti přenechat svá fyzická těla vnějšímu světu. A tak čteme: „A [...] uvidí jejich mrtvá těla tři a půl dne“ (Zj n, 9). I skutky vykonané jako oběť pro lidstvo musí najít své kosmické vyrovnání. Tato duchovní vidění tedy promlouvala po tisíciletí k duchovním jasnovidcům a to všechno nacházíme doslova v Apokalypse. Jak říká Pavel: „Já žiji, ale nežiji už já, ale žije ve mně Kristus“ (srov. Ga 2, 20), to tam opět najdeme. Kristus září do Já. Já tak bude prostoupeno Kristem; ten, kdo

může svým jménem oplodnit Já, je Kristus: „...a je napsáno jméno, které nezná nikdo jiný než on sám“ (Zj 19, 12).

Je nám také řečeno, že v Novém Jeruzalémě bude Země zduchovněna. Pak už nebude existovat vnější Slunce; světlo budou šířit odpovídající duchovní bytosti. Tam se říká: „... a město nepotřebuje, aby na něj svítlo slunce nebo měsíc“ (Zj 21, 23).

Autor Apokalypsy vždy ukazuje vývoj lidstva v obrazech; vidí vůdce, který byl nejprve označen jako Višvakarman, pak jako Ahura Mazdao a pak ukazuje na Něj, na Krista.

Abychom si osvětlili, co se píše v Apokalypse, musíme se ještě zmínit o proměně orgánů, které se v člověku vyvíjejí, aby na sebe vzaly jinou podobu; nyní takřka dostávají vlohu, aby se proměnily.

Srdční sval se od ostatních svalů, které jsou na rukách či nohách člověka, liší tím, že srdce není svalem, který ovládá vůle, a přesto je příčně pružovaný jako všechny svaly ovládané vůlí. Srdce je na cestě k tomu, aby se stalo orgánem, který funguje zcela jinak; můžeme to v něm najít již naznačené.

Stále silnější je to, co vychází z orgánu hlasu, co říkáme, abychom vyjádřili své myšlenky, co tak přetváří vzduch a co ho již nyní utváří podle toho, jak myslíme. Ale stále více a více bude mít slovo stále větší sílu. Slovem, které vyjde z hrdla, si člověk jednoho dne vytvoří sobě rovného. Ta bytost, která je Alfou a Omegou, je označena tím, kdo drží v ústech meč.

Beránka, který bude pánem nad vším nižším, představuje motiv jedné z pečeti. Jak bude Sorat vyloučen do osmé sféry, to nám ukazuje další rosikrucianská pečeť. Vidoucí to dnes může vidět i v duchovním světě. Tyto rosikrucianské pečeti tedy mají probouzející účinek, když se do nich člověk ponoří s porozuměním.

Viděli jsme však, že náboženské dokumenty je třeba brát doslova. Theosofie je jediným možným komentářem Apokalypsy a má připravit filadelfskou církev; proto je v plánu vývoje Země, aby existovala theosofie.

Na různých místech naší Země tak pracují velké osobnosti, aby předaly theosofii těm, kteří jsou schopni ji přijmout.